

підвищення ефективності навчання в аграрних закладах вищої освіти. Ці технології сприяють індивідуалізації навчання, розвитку практичних навичок, підвищенню мотивації студентів та створенню інноваційного освітнього середовища, яке відповідає вимогам часу та потребам сучасної аграрної науки.

Список літератури

1. Андріяш В.І. Технології штучного інтелекту у сфері освіти. Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище». Збірник есе учасників програми підвищення кваліфікації, 18 вересня – 18 жовтня 2023 року. Львів. Торунь: Liha-Pres, 2023. – С. 26.
2. Майбутнє освіти - гейміфікація та штучний інтелект. Освітній портал «Освіта ПЛЮС».
3. Коробко О.О. Технології доброчесного використання штучного інтелекту у сфері освіти та науки. Матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 31 липня-10 вересня 2023 року, Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. С.131-134.
4. Топузов О., Алексеева С. «Використання штучного інтелекту в освітньому процесі закладів середньої освіти в умовах воєнного стану». Цифрова бібліотека НААН України.

УДК 377.5:5

**ПРИРОДНИЧА ОСВІТА У КРЕМЕНЕЦЬКОМУ
ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Галаган О. К., Свіржевська К. В.

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

E-mail: bukowska.ok@gmail.com

У 1991 році, коли Україна отримала незалежність, Кременецьке педагогічне училище було реорганізоване у Кременецький педагогічний коледж ім. Тараса Шевченка. Упродовж періоду свого функціонування коледж продемонстрував позитивну динаміку розвитку: кількість

здобувачів освіти зросла з 1200 до 1600 осіб, а чисельність педагогічного персоналу — зі 102 до 182 осіб. При цьому відбулося дворазове збільшення кількості викладачів, які мають наукові ступені. Важливим етапом у становленні навчального закладу стало розширення спектра освітніх програм: поряд із підготовкою вихователів дошкільних закладів та вчителів трудового навчання було започатковано підготовку фахівців з музичного та образотворчого мистецтва, англійської та німецької мов, біології, а також фізичного виховання [2].

Набір на природничу освіту розпочнеться лише з 1996 року. Згідно наказу № 144 від 23 травня 1996 року «Про екзаменаційні комісії» була створена комісія для проведення вступних екзаменів з біології у такому складі: Міщук Наталія Йосипівна – к. пед. н., доцент кафедри викладання природничих дисциплін Тернопільського педагогічного інституту, голова комісії; Похила Любов Степанівна – к. пед. н., доцент Тернопільського педагогічного інституту; Страшнюк Надія Михайлівна – к. біол. н., ст. викладач кафедри загальної біології Тернопільського педагогічного інституту; Зелінка Василь Степанович – старший викладач кафедри ботаніки Тернопільського педагогічного інституту та Ляшевич Ольга Миколаївна – викладач Кременецького педагогічного коледжу.

Згідно наказу № 218 від 6 серпня 1996 року «Про зарахування вступників на денне відділення коледжу» в 1996 році зарахувати студентами першого курсу спеціальності «Біологія» 50 студентів: 6 – які склали перший екзамен на «відмінно» і мають свідоцтво з відзнакою, 15 – за цільовим призначенням і 29 – за конкурсом [1].

Згідно наказу № 239 від 3 вересня 1996 року «Про призначення деканів факультетів» відкрити новий факультет «Біологія та фізичне виховання» і деканом призначити Подобівського Степана Степановича на один рік, звільнивши його від обов'язків проректора з наукової роботи.

Згідно наказу № 241 від 3 вересня 1996 року «Про призначення завідуючих кафедрами на 1996-1997 н.р.» призначити Онішкевич С. М. завідувачем кафедри природничих дисциплін [1].

У 2000 році була проведена акредитаційна експертиза за II

рівнем напряму 0101 «Педагогічна освіта» спеціальності 6.010100 «Педагогіка та методика середньої освіти. Біологія».

Станом на цей період на цикловій комісії природничих дисциплін працювали 16 викладачів на основній роботі та 6 сумісників [1].

Працівники циклової комісії природничих дисциплін: Онишкевич С. М (анатомія, валеологія), Бондар Л. С. (ботаніка), Рудзінський В. А. (загальна хімія), Рудзінська Н. Й. (лікарські рослини), Зінковська Н. Г. (біохімія, загальна хімія, генетика, органічна хімія), Панчук Т. О. (гістологія, цитологія з основами генетики і селекції), Ляшевич О. М. (основи педіатрії), Бияк В. Я. (зоологія хребетних, геологія, польова практика із зоології), Сімчук С. Р. (загальна фізіологія, фізіологія людини), Цицюра Н. І. (загальна екологія, соціальна екологія, дендрологія і квітникарство), Іванюк А. С. (основи сільського господарства, позакласна робота з біології), Бондаренко Т. Є. (шкільний курс методики викладання біології), Головатюк Л. М. (шкільна гігієна, анатомія, фізіологія та шкільна гігієна), Тарасюк О. В. (загальна біологія), Колісник О. А. (біогеографія), Галінська О. М. (фізіологія рослин з основами мікробіології). Сумісники: Подобівський С. С. (зоологія безхребетних), Мшанецька Н. В. (польова практика з ботаніки), Верстюк С. Д., Мазур П. Є., Бережанська В. К. і Кашуба М. О.

Станом на жовтень 2000 року кількість студентів складала 1640 чоловік. На спеціальності «Біологія» навчалося 247 студентів: на I курсі – 33, на II – 59, на III – 57, на IV – 51 і на V – 47. [3].

Викладачами циклової комісії щорічно організовувалися і проводилися науково-практичні конференції, на які запрошувалися провідні фахівці вищих навчальних закладів України III-IV рівня акредитації, із такої тематики: “Актуальні аспекти підготовки спеціалістів з природничих дисциплін” (1998 р.); “Теорія і практика виховання” (1999 р.); “Актуальні проблеми підготовки фахівців еколого-спортивного напряму” (2000 р.).

Викладачі циклової комісії природничих дисциплін брали участь у всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: “Інноваційні підходи професійній підготовці молоді” (травень 1998 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція

“Педагогічна наука в сучасній школі” (травень 1999 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція “Актуальні проблеми підготовки фахівців еколого-спортивного напрямку” (травень 2000 р.), “Інтродукція і акліматизація рослин на Волино-Поділлі” (Тернопіль-Кременець, червень 2000 р.).

Циклова комісія разом з кафедрами природничих дисциплін Тернопільського державного педагогічного університету брала участь у розробці та забезпеченні райметодкабінетів, методкабінетів шкіл області матеріалами для комплексів навчально-методичного забезпечення предметів. Заввідділом біології, Онишкевич С. М., була головою обласного методоб'єднання заступників директорів з питань гуманітарної освіти та виховання.

У цикловій комісії працювали викладачі, професійний рівень яких давав можливість організовувати і проводити навчальний процес на рівні, що відповідав усім вимогам.

У навчальному процесі підготовку майбутніх вчителів біології забезпечувало 2 доценти, кандидати біологічних наук Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка: Подобівський С. С. і Мшанецька Н. В., 1 кандидат медичних наук Тернопільської медичної академії – Кашуба М. О., 1 кандидат медичних наук Кременецького медичного коледжу – Мазур П. Є., 1 кандидат сільськогосподарських наук – Верстюк С. Д., 3 аспіранти, 4 здобувачі наукового ступеня кандидата наук. Серед викладачів були 3 відмінники народної освіти, 1 викладач-методист, 6 спеціалістів вищої категорії і 4 старших викладачі.

Фаховий рівень викладачів був високим. Стажування вони проходили у провідних вузах країни. Стимулювання викладачів і студентів до наукової діяльності дозволило підвищити статус навчального закладу у майбутньому.

Список літератури

1. Загальні накази за період з 06 січня по 31 грудня 1996 року (№1–№244) Кременецького обласного комунального педагогічного коледжу ім. Т.Г. Шевченка. Кременець, 1996. [Рукопис. Архів коледжу].
2. Ломакович А. Кременецький обласний гуманітарно-педагогічний інститут ім. Т. Шевченка // Тернопільський

енциклопедичний словник : у 4 т. / редкол.: Г. Яворський та ін. Тернопіль : ВПК «Збруч», 2005. Т. 2. С. 228.

3. Матеріали акредитаційної експертизи Кременецького обласного комунального педагогічного коледжу ім. Т.Г. Шевченка щодо акредитації за II рівнем напряму 0101 «Педагогічна освіта» спеціальності 6.010100 «Педагогіка та методика середньої освіти. Біологія». Кременець, 2000. 250 с.

УДК 372.853(07):51

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФІЗИКИ ТА ХІМІЇ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

Гончарик Г. Я., Гладюк М. М.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

E-mail: nnklad@tnpu.edu.ua

На сучасному етапі реформування середньої освіти в Україні актуальною лишається проблема якості природничо-математичної підготовки учнів, зокрема профільних класів. Вдосконалення потребує як зміст освіти, так і підбір адекватних змісту та віку школярів технологій, методів, форм та засобів навчання.

Відмітною рисою сучасних підходів до природничо-математичної освіти стає забезпечення єдності мотиваційно-когнітивних та поведінкових компонентів в структурі особистості учня, які об'єднують в загальне поняття «компетентність». Зважаючи на відсутність чіткого визначення та різноплановість тлумачень поняття «компетентність» [3], ми не будемо вдаватись до його глибокого дидактичного аналізу. У своєму дослідженні під компетентністю учня ми розуміли такий спосіб організації його підготовки, який дає змогу ефективно навчатись: знання учня характеризуються різноманітністю, чіткістю, визначеністю та взаємозв'язком, швидкою актуалізацією, широким застосуванням, усвідомленістю. Компетенції як загальна здатність ґрунтуються на знаннях та досвіді, здібностях, набутих завдяки навчанню і формуються передовсім на основі опанування